

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 9000

F: 01 478 9021

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Številka: 330-71/2025/8

Ljubljana, 28. 8. 2025

EVA (če se akt objavi v Uradnem listu RS)

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

**ZADEVA: Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2024 v Sloveniji
– predlog za obravnavo**

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) in 13. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) je Vlada Republike Slovenije na _____seji dne _____ pod točko __ sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je sprejela Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2024 in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Prilogi:

- Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2024 – Splošno, Priloge;
- Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2024 - Pregled po kmetijskih trgih.

Sklep prejme:

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

(Navedite razloge, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se obravnava po nujnem postopku – 169. člen Poslovnika državnega zbora.)

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

– Simona Vrevc, v. d. generalnega direktorja – Tanja Gorišek, vodja sektorja za podnebno politiko ter sistem znanja in inovacij v kmetijstvu – Saška Belaj, podsekretarka (Navedite imena in priimke ter funkcije ali nazive.)		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
Kmetijski inštitut Slovenije, dr. Tanja Travnika Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2024 je sestavni del strokovne naloge po pogodbi št. 2330-25-000150 Spremljanje razvoja kmetijstva v Sloveniji v letu 2025		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
– Mateja Čalušič, ministrica – Maša Žagar, državna sekretarka – Simona Vrevc, v. d. generalnega direktorja (Navedite imena in priimke ter funkcije ali nazive.)		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2024 prikazuje in analizira rezultate slovenskega kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva in z njimi povezanih dejavnosti v letu 2023, ki so podlaga pri pripravi usmeritev in razvojnega načrtovanja. V poročilu so zbrani najpomembnejši proizvodni in ekonomski rezultati o slovenskem kmetijstvu, živilstvu, gozdarstvu in ribištvu, ki so pripravljeni na podlagi podatkov Statističnega urada RS, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter drugih uradnih virov, ki so na voljo do 31. maja tekočega leta (izjemoma tudi pozneje) za preteklo leto, za katero se poročilo pripravlja. Poročilo se osredotoča na podrobno vsebinsko interpretacijo podatkov obravnavanega leta 2024, s poudarkom na primerjavi s predhodnim letom. Za večino kazalnikov so podatki v statističnih prilogah predstavljeni za obdobje zadnjih trinajstih let. V poročilu prikazani podatki so zaokroženi, zato je možno odstopanje od podatkov SURS in drugih podatkov. Poročilo nima finančnih posledic. (Izpolnite samo, če ima gradivo več kakor pet strani.)		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
– prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih				

oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.) Poročilo se objavi po sprejetju na Vladi RS.	
(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave: V razpravo so bili vključeni: – nevladne organizacije, – predstavniki zainteresirane javnosti, – predstavniki strokovne javnosti. Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte): Upoštevani so bili: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje: Poročilo je bilo dano Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Mateja Čalušić ministrica	

Obrazložitev

V poročilu so zbrani najpomembnejši proizvodni in ekonomski rezultati o slovenskem kmetijstvu, živilstvu, gozdarstvu in ribištvi. Ti rezultati so pripravljeni na podlagi podatkov Statističnega urada RS, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter drugih uradnih virov, ki so na voljo do 31. maja 2025. Poročilo se osredotoča na podrobno vsebinsko interpretacijo podatkov obravnavanega leta 2024, s poudarkom na primerjavi s predhodnim letom. Za večino kazalnikov so podatki v statističnih prilogah predstavljeni za obdobje zadnjih trinajstih let. Za večino kazalnikov pa so podatki v statističnih prilogah predstavljeni za obdobje zadnjih trinajstih let. Analitična ocena stanja v kmetijstvu je tako odraz rezultatov uradno pridobljenih podatkovnih baz.

Stanje v kmetijstvu: Makroekonomska gibanja za leto 2024 kažejo na nadaljnje umirjanje gospodarske rasti v Sloveniji (BDP: +1,6 %). V primerjavi s predhodnima dvema letoma se je inflacija občutno zmanjšala in v povprečju leta 2024 znašala 2,0 %. Po začasnih podatkih je kmetijstvo skupaj z gozdarstvom, lovstvom in ribištvi v letu 2024 k skupni dodani vrednosti prispevalo 1,7 %, kar je enako kot v letu prej. Delež zaposlenosti v teh dejavnostih je znašal 6,1 % skupne zaposlenosti, pri čemer se ta delež dolgoročno zmanjšuje.

Strukture kmetijskih gospodarstev: SURS je konec leta 2023 objavil prve začasne rezultate vzorčnega popisa kmetijskih gospodarstev za leto 2023. Objava končnih podatkov je predvidena v poletju 2025. Začasni podatki strukture kmetijskih gospodarstev v Sloveniji v letu 2023 kažejo na nadaljevanje trenda zmanjševanja števila kmetijskih gospodarstev (KMG). Povprečno KMG je v letu 2023 obdelovalo 8,9 ha kmetijskih zemljišč v uporabi (KZU). Primerjava podatkov popisa kmetijskih gospodarstev v državah EU-27 v letu 2020 kaže, da Slovenija kljub kar precejšnjim spremembam v velikostni in socio-ekonomski strukturi še vedno precej zaostaja za povprečjem držav EU-27. Povprečno KMG v Sloveniji še vedno obdeluje skoraj trikrat manj KZU kot znaša povprečje držav EU-27.

Skupni obseg kmetijske proizvodnje se je po začasnih statističnih podatkih v primerjavi z letom 2023 povečal za 5 %, a je ostal nekoliko pod povprečjem zadnjih let; rastlinska pridelava se je povečala za približno 10 %, živinoreja pa ostala na ravni prejšnjega leta. Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca se je v letu 2024 med rastlinskimi pridelki povečala pri žitu, zelenjavi in sadju, med živalskimi proizvodi pa pri vseh pomembnejših vrstah mesa ter mleku in mlečnih izdelkih. Stopnje samooskrbe so se v letu 2024 zvišale pri žitu, krompirju, zelenjavi, sadju in medu, znižale pa pri mesu, mleku in jajcih.

Cene kmetijskih pridelkov in proizvodov so tudi v letu 2024 ostale zelo visoke in nad dolgoletnim povprečjem. V primerjavi z letom prej so nominalno ostale skoraj nespremenjene (+0,7 %), ob upoštevanju inflacije pa so se realno nekoliko znižale (−1,2 %). Cene rastlinskih pridelkov so bile na skupni ravni v letu 2024 nominalno višje za 2,9 % (realno za 0,9 %). Čeprav so se cene živali in živalskih proizvodov nekoliko znižale, so še vedno opazno nad povprečjem zadnjega desetletja. V letu 2024 so se cene proizvodnih inputov za kmetijstvo znižale (nominalno za −3,9 %, realno za −5,8 %).

Ekonomski rezultati kmetijstva na skupni ravni (SURS, druga ocena) so bili v letu 2024 občutno boljši kot v letu prej in nekoliko nad povprečjem preteklega petletnega obdobja. Neto dodana vrednost kmetijstva se je v primerjavi z letom 2023 realno povečala za okoli dve petini, faktorski dohodek pa realno za skoraj petino. Ob nekoliko višji vrednosti kmetijske proizvodnje (nominalno blizu 1,7 mrd EUR; realno +1,3 %) in občutno nižji vmesni potrošnji (realno okoli −8 %) je faktorski dohodek nominalno znašal 617 milijonov EUR oziroma blizu 8.800 EUR na PDM.

Proračunska izplačila za kmetijstvo so v letu 2024 znašala 437,5 milijona EUR, kar predstavlja 8 % povečanje glede na leto 2023. Po strukturi izplačil je bilo v letu 2024 največ sredstev namenjenih ukrepom za razvoj podeželja in strukturno politiko (50 % oz. 216,9 mio EUR).

V letu 2024 se je blagovna menjava agroživilskih proizvodov s tujino po začasnih podatkih ponovno povečala. Vrednost izvoza se je povišala za 9 %, uvoza pa za 3 %. Zunanjetrgovinski primanjkljaj se je ob tem zmanjšal in je znašal 1,5 milijarde EUR (leta 2023: 1,6 mrd EUR), pokritost uvoza z izvozom pa se je povečala na 60 % (leta 2023: 57 %). Slovenija tudi v letu 2024 ostaja neto uvoznica pri večini carinskih tarif agroživilskih proizvodov.

Večina blagovne menjave agroživilskih proizvodov je potekala z državami članicami EU. Od posameznih držav je bila tako pri izvozu kot pri uvozu najpomembnejša trgovinska partnerica Hrvaška.

V letu 2024 je živilskopredelovalna industrija poslovno stagnirala, saj se temeljni kazalniki donosnosti niso opazneje izboljšali in so v večini dejavnosti ostajali na izrazito nizki vrednosti iz leta 2023. Med kritičnimi dejavniki poslovanja ostajajo izredno visoki stroški energentov ter intenzivna konkurenca na trgu, ki so vplivali na razmerja in delovanje celotnega prehranskega sistema. Živilskopredelovalna industrija posluje v izrazito nestabilnih pogojih, kar omejuje nadaljnjo krepitev konkurenčnosti.

Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2024 prikazuje in analizira rezultate slovenskega kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva in z njimi povezanih dejavnosti v letu 2024, ki so podlaga pri pripravi usmeritev in razvojnega načrtovanja.